

OBSAH

Úvod (<i>Jan Kořan, I. Seidlerová</i>)	5
<i>Jan Kořan</i> : Výrobní prostředky českého průmyslu v první polovině 19. století	9
<i>Otakar Zich</i> : Některé filosofické otázky dějin přírodních a technických věd	21
<i>Ladislav Zachoval</i> : Česká fyzika před rokem 1918	37
<i>Jiří Schenk</i> : Důlní vodotěžné stroje Josefa Karla Hella	48
<i>František Psota</i> : Inženýr Václav Mareš — první projektant paroplavby v českých zemích	70
<i>Jan Osolobě</i> : Vývoj československé elektrisace	81
<i>Stanislav Zeman</i> : Podíl našich strojíren na výstavbě domácích a zahraničních cukrovarů	108
<i>Bohumil Hájek</i> : D. I. Mendělejev — B. Brauner	139
<i>Václav Čepelák</i> : Waldsteinské železárny v Sedlci, kolébka Škodových závodů	147
<i>Hanuš Entner</i> : Vznik české západní dráhy	170
<i>Mikuláš Teich</i> : K dějinám vzniku a rozpracování Mendělejevova periodického zákona	192
<i>Rudolf Štechmiller</i> : Původ mechanika Josefa Božka	220
<i>Marie Husová</i> : O nemocech sklářských dělníků	223
Živé prameny	
<i>Jan Klepl</i> — úvodní slovo	228
Ze vzpomínek havíře Františka Broučka z Malíkovíc (1873—1952) podle zápisu <i>F. J. Reže</i>	230
Ze vzpomínek pilníkáře Romana Steinbauera (nar. 1889) z Trhových Svinů podle zápisu <i>Karla Hlubučka</i>	232
Z minulosti našeho sklářství podle vyprávění Ludvíka Lubase ze Železného Brodu	236
Výňatek z knihy herečky Adély Volfové „Svému rodišti“ (V Praze 1913), líčící starou barvírnu látek	237
Ze vzpomínek Františka Švejdy (nar. 1887), provazníka z Trhových Svinů, podle záznamu <i>Karla Hlubučka</i>	238
Referáty	
Josef Hons: Velká cesta. Čtení o dráze olomoucko-pražské (<i>Jan Klepl</i>)	243

Jan Kořan: Dějiny dolování v rudním okrsku kutnohorském (<i>Václav Čepelák</i>)	244
Dr Peter Ratkoš: Príspevok k dejinám banského práva a baníctva na Slovensku (<i>Stanislav Polák</i>)	246
Paměti Františka Křižíka — českého elektrotechnika (<i>M. Fuka</i>)	248
Astronomie v Československu od dob nejstarších do dneška (<i>Jan Kořan</i>)	250
Dopisy Dimitrije Ivanoviče Mendělejeva českému chemiku Bohuslavu Braunerovi (<i>Mikuláš Teich</i>)	251
Josef Ryšavý: Počátky zeměměřictví v Čechách a čeští geodetové XIX. století (<i>J. Smolka</i>)	252
František Kadeřávek: Rudolf Skuherský jako vysokoškolský učitel (<i>L. Koubek, J. Smolka</i>)	253
Vojtěch Jarník: Bernard Bolzano a základy matematické analýsy (<i>L. Nový</i>)	254
Vladimír Kořínek: Karel Petr — učitel (<i>L. Nový</i>)	255
Ludovít Ivan: Dionýz Štúr, geniální slovenský geolog (<i>I. Seidlerová</i>)	256
Jan Kořan: Dvě tradice v našich geologických vědách (<i>I. Seidlerová</i>)	256
F. Prantl: Vývoj české botaniky a zoologie v XIX. století, I. Málek: Návrh J. E. Purkyně na Akademii, E. Gutmann: Jiří Procházka (<i>Mikuláš Teich</i>)	257

Zprávy z pracovišť

Komise pro dějiny přírodních věd a techniky (<i>J. Kořan</i>)	267
Národní technické museum: Studijní a dokumentační skupina (Archiv pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce), zpráva o činnosti (<i>Jan Klepl</i>)	268
<i>Miroslav Franc</i> : Bibliografie dějin československé techniky	271